

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	654-01-80
Дата	08 / 06 2016 г.

10 25

**ДО
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 43-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ДОГОВОРИТЕ

(Обн. ДВ. бр.275 от 22 Ноември 1950г., попр. ДВ. бр.2 от 5 Декември 1950г., изм. ДВ. бр.69 от 28 Август 1951г., изм. ДВ. бр.92 от 7 Ноември 1952г., изм. ДВ. бр.85 от 1 Ноември 1963г., изм. ДВ. бр.27 от 3 Април 1973г., изм. ДВ. бр.16 от 25 Февруари 1977г., изм. ДВ. бр.28 от 9 Април 1982г., изм. ДВ. бр.30 от 13 Април 1990г., изм. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 1993г., изм. ДВ. бр.56 от 29 Юни 1993г., изм. ДВ. бр.83 от 1 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.83 от 21 Септември 1999г., изм. ДВ. бр.103 от 30 Ноември 1999г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2000г., доп. ДВ. бр.19 от 28 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.42 от 17 Май 2005г., изм. ДВ. бр.43 от 20 Май 2005г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.92 от 13 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г.)

§ 1. В чл. 136, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите „вземанията на държавата” се заменят с думите „публичните вземания”;
2. В т. 6 думите „вземанията на държавата” се заменят с думите „публичните вземания”.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Чл. 458 от Гражданския процесуален кодекс (Обн. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.63 от 15 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.5 от 14 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 29 Юни 2012г., доп. ДВ. бр.99 от 14 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 3 Юли 2015г., доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г.) **СЕ ИЗМЕНЯ ТАКА:**

1. В заглавието се добавят думите „и общините”;
2. Създава се ал. 1 със следното съдържание:
„(1) Държавата и общините се смятат винаги за присъединени вискатели за дължимите им от длъжника публични и други вземания, размерът на които е бил съобщен на съдебния изпълнител до извършване на разпределението.”;
3. Създава се ал. 2 със следното съдържание:
„(2) За целта по ал. 1 съдебният изпълнител изпраща съобщения до Националната агенция за приходите и до общината по постоянен адрес, респ. адрес на управление на длъжника за всяко започнато от него изпълнение и за всяко разпределение.”;

4. Създава се ал. 3 със следното съдържание:

„(3) Съдебният изпълнител изпраща съобщение и до общината, на чиято територия се намира недвижим имот, срещу който е насочено изпълнението, ако е различна от общината по ал. 2”.

§ 3. В чл. 191 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (Обн. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.63 от 4 Август 2006г., изм. ДВ. бр.73 от 5 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.86 от 24 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.95 от 24 Ноември 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.57 от 13 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.108 от 19 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.101 от 28 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.14 от 15 Февруари 2011г., изм. ДВ. бр.31 от 15 Април 2011г., изм. ДВ. бр.77 от 4 Октомври 2011г., изм. ДВ. бр.99 от 16 Декември 2011г., доп. ДВ. бр.26 от 30 Март 2012г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. ДВ. бр.40 от 29 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г., изм. ДВ. бр.99 от 14 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.52 от 14 Юни 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 12 Ноември 2013г., изм. ДВ. бр.106 от 10 Декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 18 Февруари 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.18 от 4 Март 2014г., доп. ДВ. бр.40 от 13 Май 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 19 Декември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.60 от 7 Август 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 4 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2016г.) се правят следните изменения:

1. Ал. 3 се изменя така:

„(3) Когато срещу имуществото на длъжника са започнали принудителни изпълнителни действия по реда на Гражданския процесуален кодекс, държавата и общините се смятат винаги като присъединени вискатели за дължимите им от длъжника публични вземания, размерът на които е бил съобщен на съдебния изпълнител до извършване на разпределението. За тази цел съдебният изпълнител изпраща съобщения на Националната агенция за приходите и съответните общини за всяко започнато от него изпълнение и за всяко разпределение.”;

2. Ал. 4 се изменя така:

„(4) Най-късно в 14-дневен срок от получаване на съответното съобщение по ал. 3 Националната агенция за приходите и общините издават удостоверения, всяко от които съдържа информация за размера на публичните задължения на длъжника, за наложените върху имуществото му мерки за обезпечаването им, ако има такива, както и за имуществото, срещу което е започнато принудително изпълнение.”;

3. В ал. 5 на две места думата „удостоверението” се заменя с думата „удостоверенията”, а думата „съобщението” се заменя със „съобщенията”.

§ 4. В чл. 3, ал. 1, т. 10 от Закона за Националната агенция за приходите (Обн. ДВ. бр.112 от 29 Ноември 2002г., изм. ДВ. бр.114 от 30 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.95 от 1 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.51 от 6 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.54 от 16 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.99 от 17 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г., доп. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 4 Декември 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г.) На две места след думата „държавата” се добавя текст „и/или общината”.

§ 5. В образуваните към датата на влизане в сила на закона изпълнителни дела по реда на Гражданския процесуален кодекс, по които са изпратени съобщения до Националната агенция за приходите, срока за изпращане на съобщенията по чл. 458 от същия кодекс до общините е 60 дни от влизането в сила на закона.

Вносител:

МОТИВИ
КЪМ ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ДОГОВОРИТЕ

В исторически план Законът за задълженията и договорите е обнародван с ДВ, бр. 275 от 1950 г. В този период разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет (обн., ДВ, бр.91 от 11.11.1960 г., отм., ДВ, бр. 67 от 06.08.1997 г.) предвижда, че държавният бюджет е единен и обхваща: републиканския бюджет, бюджетите на народните съвети и бюджета на Държавното обществено осигуряване. В този смисъл местните данъци и такси, събирани от общинските съвети и кметствата, които имат бюджети, посочени в чл. 1 и чл. 2 от ЗМДТ (обн., изв., бр.104 от 28.12.1951г., в сила от 01.01.1952 г.; отм., ДВ, бр.117 от 10.12.1997 г., в сила от 01.01.1998 г.), са постъпвали в приход на единния държавен бюджет съобразно чл. 3, ал. 2 от Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет (отм.). Тези местни данъци и такси са съставлявали по същество държавни вземания, като са били събирани от финансовите органи при общинските народни съвети или кметствата по специалния ред на Наредбата за събиране на данъците и таксите, с променено наименование Наредба за събиране на държавните вземания (обн., изв., бр. 13 от 12.02.1952 г.), изгубила значение с приемането на Закона за събиране на държавните вземания (обн., ДВ, бр.38 от 19.05.1989 г.; отм., ДВ, бр. 26 от 26.03.1996 г., в сила от 26.06.1996 г.). В чл. 1, т. 1 от ЗСДВ са дефинирани като държавни вземания всички данъци и такси, независимо дали постъпват в републиканския или местните бюджети, формиращи единния държавен бюджет. Нормата на чл. 50 от Наредбата за събиране на държавните вземания изрично е предвиждала, че вземанията на държавата и общинските народни съвети или кметствата се ползват с правото на предпочитително удовлетворение по реда на чл. 136 от ЗЗД. Видно е при тази нормативна уредба, че с привилегията по чл. 136, т. 6 от ЗЗД като държавни вземания са третираны и постъпващите в местните бюджети данъци и такси, като тези бюджети са били предназначени да осигуряват необходимите средства за финансиране на мероприятията, възложени за осъществяване на местните органи на държавната власт и държавното управление.

С Конституцията на Република България (обн., ДВ, бр. 56 от 13.07.1991 г., в сила от 13.07.1991 г.) местното самоуправление е уредено като форма на децентрализация на държавната власт (чл. 2, ал. 1), придавайки на общините качеството на юридическо лице (чл. 136, ал. 3) със свои органи (чл. 138 и чл. 139), имущество (чл. 140) и самостоятелен бюджет (чл. 141, ал. 1) с цел повишаване ролята на самоуправляващите се общности при решаване на въпросите от местно значение. Според чл. 6, ал. 1 от Закона за общинските бюджети (обн., ДВ, бр. 33 от 24.03.1998 г., отм., ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.), приходите в общинския бюджет са: собствени приходи,

вкл. от местни данъци и такси, установени със закон, и лихви, както и държавни трансфери и трансфери между разпоредители с бюджетни кредити, като местните данъци и такси, установени със закон, се включват в приходите на общинския бюджет и според чл. 45, ал. 1, т. 1 от Закона за публичните финанси (обн., ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.).

Сред постъпващите в общинския бюджет местни данъци са и тези върху недвижимите имоти, и върху превозните средства съгласно чл. 1, ал. 1, т. 1 и т. 5 от ЗМДТ. Сред местните такси е и таксата за битови отпадъци (ТБО) - чл. 6, ал. 1, б.а от закона.

Според чл. 13 и чл. 14 от ДПК и чл. 162 и чл. 163 от ДОПК държавните и общинските вземания са публични и частни, като публичните държавни и общински вземания включват и тези за данъци и определени със закон такси и се събират по специалния ред на посочените кодекси (освен ако в закон е предвидено друго, според ДОПК, каквато възможност за събиране на местните данъци и по реда на ГПК е предвидена с изменението на чл. 4, ал. 2 (ДВ, бр.98 от 2010г., в сила от 01.01.2011г.) на ЗМДТ), а частните държавни и общински вземания се събират по общия ред. По този начин законодателят е приравнил по значимост държавните и общинските публични вземания с оглед предназначението им да задоволяват обществените потребности, независимо дали те са от национално или местно значение, предвид и на идентичния специален ред за тяхното събиране.

При настоящата форма на държавно управление общините осъществяват отстъпената от държавата изпълнителна власт на местно равнище, за което е необходимо да разполагат с гарантиран финансов ресурс за извършване на тези функции. Именно това тяхно обществено значимо предназначение, отчетено с изричната регламентация по старата нормативна уредба относно събирането им, и предпочитителното им удовлетворяване по реда на чл.136 от ЗЗД е съобразено и при сега действащата нормативна уредба, независимо че публичните вземания на общините постъпват в техен самостоятелен бюджет чрез събирането им по специален ред наред с публичните държавни вземания, и при общата за тях привилегия.

Въпреки горното разпоредбите на чл. 136, ал. 1, т. 2 и т. 6 от ЗЗД не са приведени в съответствие с данъчните процесуални закони, поради което могат да бъдат тълкувани както в широк смисъл (т.е. под държавата да се разбират вкл. и общините), така и в тесен смисъл (общината да е извън обхвата на държавата). Така става и на практика – едни частни съдебни изпълнители считат публичните общински вземания за привилегирани по чл. 136, ал. 1, т. 6 от ЗЗД, а други – не ги считат за привилегирани.

Така например един длъжник (ООД) е собственик на 2 имота в съответната община и със следните публични задължения:

- публични държавни вземания за данъци – 89 674 лв.;

- публични общински вземания за данъци върху недвижимите имоти – 297 лв., в т.ч. 146 лв. на имота, предмет на публична продажба;
- публични общински вземания за такса за битови отпадъци – 1 017 лв. общо за двата имота.

Друг търговец се е снабдил с изпълнителен лист срещу длъжника за други задължения в размер на 6943 лв. (вкл. разносните по издаването) и е заведено дело при частен съдебен изпълнител. В резултат на насочено изпълнение и проведена публична продажба на единия недвижим имот са постъпили 57 000 лв. (вкл. ДДС 1 629 лв.).

При варианта, в който ЧСИ не признава за привилегирани публичните общински вземания разпределението е следното:

- привилегии по чл. 136, ал. 1, т. 1 от ЗЗД – 5246 лв.;
- привилегии по чл. 136, ал. 1, т. 2 от ЗЗД – 146 лв. за общината;
- привилегии по чл. 136, ал. 1, т. 6 от ЗЗД – 49 979 лв. към НАП за публичните държавни вземания.

При варианта, в който се признават за привилегирани публичните общински вземания, разпределението е следното:

- привилегии по чл. 136, ал. 1, т. 1 от ЗЗД – 5246 лв.;
- привилегии по чл. 136, ал. 1, т. 2 от ЗЗД – 146 лв. за общината;
- привилегии по чл. 136, ал. 1, т. 6 от ЗЗД – 49 336 лв. (89 674 лв. x 0.550175 коефициент за съразмерно удовлетворяване) към НАП за публичните държавни вземания, 643 лв. (1168 лв. x 0.550175 коефициент за съразмерно удовлетворяване) към общината за публичните общински вземания.

Разлика между двата варианта **643 лв.**, които в единия случай се разпределят за НАП, а в другия - за общината, и представляват **55% от публичните общински вземания** и **0.7 % от публичните държавни вземания**.

Аргументи за предложението за приемане на настоящия законопроект са възстановяване на историческата закономерност и равнопоставеност на публичните вземания.

Освен в ЗЗД промени се налагат и в съответните разпоредби на ГПК и ДОПК с цел своевременно удостоверяване на публичните общински вземания от звената за местни приходи. В духа на така приетото разделение на държава и община съответно промяна се налага и в Закона за НАП в частта на правомощията на изпълнителния директор на НАП.

С тези наглед „козметични” нормативни промени се постигат следните цели:

1. Елиминира се изцяло възможността за съдебен спор между НАП и общините по изготвени разпределения от съдебни изпълнители;
2. Намалява се броят на изпълнителните дела срещу един длъжник и съответно се облекчава с оглед размера на таксите и разносните;

3. Улеснява се процедурно събирането на малки по размер публични общински вземания от длъжници, което ще допринесе за подобряване събираемостта на местните данъци и такси.

Финансови средства за прилагане на Закона за изменение на закона за задълженията и договорите не са необходими.

Очаквани резултати от прилагането на закона са постигането на гореизброените 3 цели.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз не е необходим, тъй като законопроектът не въвежда норми от правото на ЕС.

Вносител: